

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Forma Citandi absentem, non t[ame]n fugituum, cum est delatus vel
suspectus de haeretica prauitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

tho. instit. tit. 25. num. 3. quod autem incommoda
via fuerint in causis fidei, ex eo quod Episcopi alia
negotia prætulerint negotiis fidei, copiose veterum
monumenta, & nostris facili heresies apertissime te
stantur.

Quo vero tempore fuerint primum Inquisitores
delegati in causa fidei constituti, qualia fuerint eorum
incrementa, officia, privilegia, munera, & partes, co
pione docimus in peculiari libro de hoc ipso argu
mento, que ob breuitatem hic tradere omittimus; ta
mets res sit cognitu iucundissima, nec inutile.

Officium delegatae inquisitionis (vt obiter illud
hic dicam) exploratum est in provincia Provincia
sive in Gallia Narbonensi primum beato Dominico
confusse communissimum, ab eoque circa annos Domini
MCC. sumpsiisse prima exordia, temporibus Innocen
teri Pontificis Maximi.

Fuit B. DOMINICVS Canonicus Oxomensis,
vir sanctitate insignis, & Theologie peritia clarus
& verbi Dei predicator admirabilis, ex illustri, &
antiqua Guzmanorum familia ortus. is fidei zelo
accensus, aduersus instantes tunc Albigensem, &
diorum heresies, sidem Christi imperterritus predi
cat, & quia multi conuertebantur, ut salutares eis
imponeret penitentias, absoluens, redemptus, facil
tatem a Sedē A postolica id faciendo plena obtinet,
& in Italiā ex partibus Tolosanis transmigrat. cū
B. FRANCISCO multam habet familiaritatem.
huius insignes Religiones in Ecclesia Dei velut
duo clarissima sydera constituant, & officium dele
garū inquisitionis suis Fratribus exercendum relin
quā, & in Italia adhuc exercet. In Hispania quoq;
frates ordinis Dominicanī (qui post obitum sancti
Dominici potissimum multum in ea provincia cre
uerunt, plurimumq; semper, ut & ac morū honesta
re proficerent, & singulari doctrina, & sanctitate
clarerent) eidem sancte Inquisitionis officio contr
a hereticā prauitatem, & apostasiam A postolica
auctoritate prefetti fuerunt. Sed cum temporibus
Domini Innocentij Papae octauij, & Regū Catho
licorum Ferdinandi, & Isabellae idem officium de no
vo esset introductum seu verius inflaturatum, ac re
nominatum, vt ait Albertinus in repetitione ca. 1. de
hyp. lib. 6. q. 12. n. 4. clericis secularibus Decreto
rum, ac legum peritum committi cæptum fuit, donec
paulatim ad eosdem fuit omnino denolutum, ita vt
nunc nullū sint iam amplius in eo fratum Dom
inicanorū partes, quamvis sepe Inquisitores in iudi
candis propositionibus eorum opera utantur, & cō
sulorum munere apud sanctum officium fungantur.

Hoc igitur officium post aliquot secula in Hispania
renovatum apparebat anno 1. Póificatus Innocentij Pa
pa viij, uidelicet anno Dñi MCCCCCLXXXIII.
ut cōstat ex prima Hispalensi instructione: quo an
no auctoritate Pontificia, Catholicis Regib. poſtu
lantibus, celeberrimus virorū in utroq; iure, & sa
cra theologia doctissimorū conuentus Hispalē habi
tus fuit; cuius p̄fessus frater Thomas de Torquemada
ordinis fratrum Prædicatorum Prior monasterij
sancte Crucis Segobiensis primus Inquisitor genera
lis Regiorū Hispaniæ. In eo conuentu stabilitus or
do hisque obseruare oportet aduersus hereticā
prauitatem, latis constitutisq; super eo negotio salu
tis.

A berrimis legibus ac constitutionibus quibus et ho
die inquisitores Hispaniae prudentissime utuntur.

In eodem conuentu (ut apparet ex c. 3. eiusdem pri
me Hispalensis instructionis) cōut in fuit, ut Inqui
sitores in suis diocesis editum proponerent cum
dilatatione trigesima, vel quadriginta, vel plurium
dierum, prout melius eis uisum fuisset, intera quam
quicunq; sponte suos errores, & hereses coram In
quisitoribus plenē considerent, & alios hereticos
indicarent, admittentes ad paenitentiam saluta
rem, & Ecclesie reconciliarentur, nec morte aut un
cula, nec honorum publicationem seu confiscationē
patrentur. Atq; hec fuerunt prim. a initia delegata
inquisitionis tamen in Gallia, quam in Italia, & Hi
spania, ex quibus hic Eymerici locus fit illustris.

De absentia, & fuga delati.

QVINTVM quod prorogat, & dilatat iudi
cium, sententiam, & processum Inquisitoris est,
ipsius delati absentia, fuga & elongatio, & hæc
quandoque est culpabilis ipsi delato, quandoque
non. Quando enim Inquisitori accusatur, seu de
nuntiatur aliquis, quod est heresi aliqua irreti
tus, & ipse non est praesens in loco, ubi est Inqui
sitor; est tamē in alio loco domiciliatus, infra ter
minos iurisdictionis Inquisitoris, tunc dicitur ab
sens, sed non fugiens: & tunc recepta primitus
aliqua informatione, poterit citari per modum
sumentem.

Quis dicatur
absens, & no
fugiens.

Forma citandi absentem, non tamen fugi
tuum, cum est delatus, vel suspe
ctus de heretica prauitate.

F Rater N. ordinis Fratrum Prædicatorum, in
F terris talis domini, Inquisitor hereticæ prau
itatis, dilecto in Christo tali, Salutem, & māda
tis nostris, immo verius Apostolicis firmiter obe
dere.

QVIA de a persona vestra talia à fide dignis,
ad nostram notitiam sunt deducta: qua si uera
essent, de fide redderet uos suspectū; ideo ex debito
in iunctu nobis officij, uos monemus perem
ptorię per praesentes, quatenus tali die, tali hora,
curetis ante nos in tali loco personaliter compa
rere, modo debito respondens. Datum, &c.

Item alia forma ad hoc idem.

F Rater N. ordinis Prædicatorum, in terris di
tioni domini talis subiectis, Inquisitor her
eticæ prauitatis, a sancta sede Apostolica speciali
ter delegatus, dilecto nobis in Christo rectori
talis ecclesiæ, talis diocesis, Salutem in Domino
& mandatis nostris, immo verius Apostolicis,
prompto animo obedire.

CVM talis parochianus vester fuerit delatus
nobis de heretica prauitate, & teneamur ex iniū
cto nobis officio, nos de huiusmodi informare;
idcirco auctoritate dñi nostri Papæ, qua fungim
ur in hac parte, uobis districte precipimus, &
mandamus, quatenus prædictu talē parochianū
vestrum,